

A 191. sorszámú Szenvedélybeteg gondozó megnevezésű szakképesítés–ráépülés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1 A szakképesítés–ráépülés azonosító száma: 55 762 05
1.2 Szakképesítés–ráépülés megnevezése: Szenvedélybeteg gondozó
1.3 Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 1
1.4 Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 600–720

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1 A képzés megkezdésének feltételei:
2.1.1 Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
2.1.2 Bemeneti kompetenciák: –
2.2 Szakmai előképzettség: 54 762 03 Szociális szakgondozó
2.3 Előírt gyakorlat: –
2.4 Egészségügyi alkalmassági követelmények: –
2.5 Pályaalkalmassági követelmények: –
2.6 Elméleti képzési idő aránya: 40%
2.7 Gyakorlati képzési idő aránya: 60 % (az összefüggő szakmai gyakorlat és a szakmai készségfejlesztés is beleértendő)
2.8 Szintvizsga: –
2.9 Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 200 óra

3. PÁLYATÜKÖR

3.1 A szakképesítés–ráépüléssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

	A	B	C
3.1.1	FEOR száma	FEOR megnevezése	Betölthető munkakör
3.1.2	3513	Szociális gondozó, szakgondozó	Szenvedélybeteg gondozó
3.1.3			Szociális gondozó, szervező
3.1.4			Szociális gondozó és ápoló

3.2 A szakképesítés–ráépülés munkaterületének rövid leírása

A szenvedélybeteg gondozó felsőfokú szociális diplomával rendelkező szakember irányításával képes a szociális ellátás intézményi és intézményen kívüli, a személyes szolgáltatások és a személytől távoli területeken szükséges szociális segítő feladatok ellátására. Segítséget nyújt – az ápolás, a személyes gondozás, a tervezés, a szervezés módszereinek és eszközeinek felhasználásával – a szolgáltatást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális és lakókörnyezeti szükségleteinek kielégítéséhez, figyelembe véve annak életkorát, élethelyzetét, egészségi állapotát.

Munkája eredményessége érdekében a kliensekkel és munkatársaival személyes kapcsolatokat alakít ki, velük együttműködik. A szociális problémamegoldásban irányítással és kompetenciájának megfelelő területeken önállóan dolgozik. Ha szükséges, baleset vagy hirtelen egészségromlás esetén elsősegély nyújtására is képes. A szociális munka adminisztrációjának kialakításában és működtetésében tevékenykedik.

A szakképesítés–ráépüléssel rendelkező képes:

- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére, információforrások kezelésére
- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára
- érzelmileg stabil, kiegyensúlyozott magatartásra
- segítőkész kapcsolatteremtésre
- adekvát kommunikációra, nondirektív segítő beszélgetésre
- konfliktusmegoldásra
- konszenzusok keresésére
- klienseit és munkatársait motiválni
- nyitott hozzáállásra
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni
- a szociális problémák felismerésére, problémaelemzésre, – feltárásra
- a szakmai etikai szabályok betartására, a szakmai értékek képviselésére
- a feladatmegoldási folyamat tervezésére
- módszeres munkavégzésre
- info–kommunikációs eszközök és a számítógép használatára
- rendszerben való gondolkodásra, gyakorlatias feladatértelmezésre
- az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használatára
- különböző rendezvények, akciók szervezésére
- játékok és a kreatív foglalkozások eszközeinek használatára
- sportszerek használatára

3.3 Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részzakképesítés, szakképesítés–ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	A kapcsolódás módja
3.3.3.	54 762 03	Szociális szakgondozó	szakképesítés

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés–ráépülés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10577–12	Addiktológiai gondozási feladatok
4.4.	10578–12	Addiktológiai adminisztrációs feladatok

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1 A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Iskolarendszeren kívüli szakképzésben:

- az 5.2. alpontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele
- a képzés során elkészített alábbi munkák bemutatása, leadása:
  - a szolgáltatást igénylő szükségletfelmérésének bemutatása
  - egy előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes szenvedélybeteg gondozási gyakorlatról szóló napló bemutatása (leadása)

Hatályos: 2016.09.16-től

- a képzés során összegyűjtött, a szenvedélybeteg gondozási folyamathoz kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány-sablonok leadása
- egy konkrét ellátott körül végzett (előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes) szenvedélybeteg gondozási tevékenységről készült minimum 15 oldal terjedelmű záródolgozat előzetes leadása, melyet a szakmai bírálattal együtt a vizsgabizottság rendelkezésére kell bocsátani a komplex szakmai vizsgát megelőzően legalább 10 nappal.
- minimum 288 óra (200 óra bentlakásos szociális intézményben, valamint 88 óra szenvedélybetegek (pszichiátriai betegek) nappali ellátásában, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátásában, házi segítségnyújtásban) tereptanár vagy szociális / egészségügyi felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember irányításával letöltött gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás

Iskolai rendszerű szakképzés esetén:

- az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.
- a képzés során elkészített alábbi munkák bemutatása, leadása:
  - a szolgáltatást igénylő szükségletfelmérésének bemutatása
  - egy előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes szenvedélybeteg gondozási gyakorlatról szóló napló bemutatása (leadása)
  - a képzés során összegyűjtött, a szenvedélybeteg gondozási folyamathoz kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány-sablonok leadása
  - egy konkrét ellátott körül végzett (előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes) szenvedélybeteg gondozási tevékenységről készült minimum 15 oldal terjedelmű záródolgozat előzetes leadása, melyet a szakmai bírálattal együtt a vizsgabizottság rendelkezésére kell bocsátani a komplex szakmai vizsgát megelőzően legalább 10 nappal.
- a kerettantervben előírt (a képzőintézmény gyakorló termében, valamint a gyakorlati követelmények teljesítésére alkalmas szociális ellátórendszer intézményeiben tereptanár vagy szociális / egészségügyi felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember irányításával) letöltött gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás.

5.2 A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés-ráépülés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10577-12	Addiktológiai gondozási feladatok	szóbeli
5.2.4.	10578-12	Addiktológiai adminisztrációs feladatok	gyakorlati

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%-osra értékelhető.

5.3 A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

A szakmai bizonyítványba kerülő érdemjegy a vizsgafeladatoknál szereplő arányszám számításával történik.

5.3.1 Gyakorlati vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Napi szenvedélybeteg gondozási feladatok elvégzése.

A vizsgafeladat ismertetése: Napi szenvedélybeteg gondozási feladatok ellátása szenvedélybeteg, vagy pszichiátriai betegek bentlakásos szociális intézményében

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

B) A vizsgafeladat megnevezése: Szenvedélybetegek gondozási tevékenységről készült záródolgozat készítése és bemutatása

A vizsgafeladat ismertetése: Egy konkrét ellátott körül végzett (előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes) szenvedélybetegek gondozási tevékenységről készült – előzetesen leadott és értékelte – záródolgozat készítése és bemutatása.

A vizsgafeladat időtartama: 15 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 % (záródolgozat készítése: 10%, bemutatása: 20%)

5.3.2 Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: –

A vizsgafeladat ismertetése: –

A vizsgafeladat időtartama: –

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: –

5.3.3 Komplex szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Napi ápolási–gondozási feladatok értelmezése.

A vizsgafeladat ismertetése: Szenvedélybetegek vagy pszichiátriai betegek bentlakásos szociális intézményében ellátott napi ápolási–gondozási feladatok értelmezése, indoklása központi tételsor alapján.

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő: 10 perc, válaszadási idő: 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40 %

5.4 A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételeként előírt dokumentumokat a gyakorlatvezető tanár a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54 § (2) a) pontja szerint értékeli. Szakmai vizsgára bocsátási feltétel teljesítésének kizárólag a minimum elégségesre értékelt vizsgamunka tekinthető. Az értékelést követően a vizsgabizottság rendelkezésére kell bocsátani 10 nappal a komplex szakmai vizsga megkezdése előtt.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a <http://nive.hu/> weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5 A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: –

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

A	
A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék	
6.1	1. A demonstrációs terem felszerelése
6.1.1.	funkcionális betegágy
6.1.2.	betegemelő
6.1.3.	kapaszkodó
6.1.4.	védőrács

6.1.5.	lábtámasz
6.1.6.	kombinált éjjeliszekrény
6.1.7.	fehér támlás szék
6.1.8.	ülőke
6.1.9.	zsámoly
6.1.10.	spanyolfal
6.1.11.	előkészítő kocsi
6.1.12.	ágyazó kocsi
6.1.13.	szennyes ledobó kocsi
6.1.14.	gyógyszerszekrény
6.1.15.	fehérenemű szekrény
6.1.16.	gördülő WC-szék
6.1.17.	személmérleg magasság-mérővel
6.1.18.	badella pedálos
6.2	2. Ágynemű és egyéb fehérenemű
6.2.1.	nagylepedő
6.2.2.	haránt lepedő
6.2.3.	takaróhuzat
6.2.4.	párnahuzat
6.2.5.	kispárna huzat
6.2.6.	matracvédő
6.2.7.	ágymatrac
6.2.8.	kispárna
6.2.9.	párna
6.2.10.	takaró
6.2.11.	pléd
6.2.12.	törölköző
6.2.13.	hálóing
6.2.14.	pizsama
6.2.15.	köntös
6.2.16.	papucs
6.2.17.	borogató ruha
6.2.18.	mosdókesztyű
6.2.19.	konyharuha
6.2.20.	szennyeszák
6.2.21.	gyopár párnacsalád sorozat
6.3	3. Az ápolás-gondozás eszközei
6.3.1.	műanyag tálca
6.3.2.	evőeszköz készlet
6.3.3.	étkészlet (tányérok)
6.3.4.	pohárkészlet
6.3.5.	csésze (készlet)
6.3.6.	csőrös csésze
6.3.7.	kancsó
6.3.8.	üvegmosó

6.3.9.	mosdótál (kicsi és nagy)
6.3.10.	vödör
6.3.11.	vízhőmérő
6.3.12.	hőmérő
6.3.13.	szappantartó
6.3.14.	sampon, szappan, stb.
6.3.15.	fésű, hajkefe
6.3.16.	hajszárító
6.3.17.	tükör
6.3.18.	fogkefe
6.3.19.	fogkrém
6.3.20.	fogmosó pohár
6.3.21.	körömkefe
6.3.22.	körömcsipesz
6.3.23.	körömolló
6.3.24.	hintőporos doboz
6.3.25.	egyszer használatos borotva
6.3.26.	nylon köpeny
6.4	4. Váladékfelfogó és vizsgálatra küldésre szolgáló eszközök
6.4.1.	vesetál
6.4.2.	köpöcsésze
6.4.3.	ágytál
6.4.4.	ágytálmosó kefe
6.4.5.	vizelő edény, férfi, női
6.4.6.	vizelőüveg mosókefe
6.4.7.	Petri csésze
6.4.8.	széklettartály
6.4.9.	mérőhenger
6.5	5. Gumi eszközök
6.5.1.	gumikesztyű
6.5.2.	gumiujj
6.5.3.	gumilepedő
6.5.4.	katéterek
6.5.5.	termofor
6.5.6.	jégtömlő
6.5.7.	sarok és könyökgyűrű
6.6	6. Egyszer használatos eszközök
6.6.1.	fecskendő (2, 5, 10, 20 ml)
6.6.2.	inzulin fecskendő
6.6.3.	egyszer használatos tűk
6.6.4.	szájmaszk
6.6.5.	decubitus alátét
6.6.6.	inkontinencia betét
6.6.7.	vizeletgyűjtő zsák
6.6.8.	anus–prea tartály

6.6.9.	spatula
6.7	7. Laboratóriumi eszközök
6.7.1.	vércukorszint-mérő készülék
6.7.2.	tesztesík vércukorszint meghatározáshoz
6.7.3.	tesztesík vizelet meghatározáshoz
6.7.4.	kémcsövek
6.8	8. Gyógyszerek, vegyszerek
6.8.1.	gyógyszerek (bemutatáshoz, gyakorláshoz)
6.8.2.	fertőtlenítő szerek bőr- és eszközfertőtlenítéshez
6.8.3.	alkohol
6.8.4.	vazelin
6.8.5.	parafinolaj
6.8.6.	jódtinktúra
6.8.7.	háztartási tisztító és fertőtlenítőszer
6.9	9. Kötszerek
6.9.1.	vatta
6.9.2.	papírvatta
6.9.3.	gézpólya különböző méretben
6.9.4.	gyorskötöző pólya
6.9.5.	Ramofix
6.9.6.	steril mullap különböző méretben
6.9.7.	rugalmas pólya
6.9.8.	Alutex fólia
6.9.9.	speciális kötszerek
6.10	10. Egyéb eszközök
6.10.1.	véryomásmérő
6.10.2.	fonendoszkóp
6.10.3.	PEN
6.10.4.	lázmérő
6.10.5.	mérőszalag
6.10.6.	horgas csipesz
6.10.7.	anatómiai csipesz
6.10.8.	vatta tartó
6.10.9.	szemcseppentő
6.10.10.	veszélyes hulladéktároló
6.10.11.	inhaláló készülék
6.10.12.	nyomatványok
6.11	11. Az elsősegélynyújtás eszközei
6.11.1.	mentőláda, felszereléssel
6.11.2.	pléd
6.11.3.	lepedő
6.11.4.	sebimitációs készlet
6.11.5.	steril mullap különböző méretben
6.11.6.	steril mullap különböző méretben
6.11.7.	vatta

6.11.8.	papírvatta
6.11.9.	bőrfertőtlenítő szer többféle
6.11.10.	ragtapasz
6.11.11.	Ramofix csőháló kötszer különböző méretben
6.11.12.	steril gyorskötöző mullópólya különböző méretben
6.11.13.	rugalmas pólya
6.11.14.	kötszerkapocs
6.11.15.	biztosítótű
6.11.16.	kötszerolló
6.11.17.	olló
6.11.18.	anatómiai csipesz
6.11.19.	ledobó-tál
6.11.20.	tálka
6.11.21.	kesztyű
6.11.22.	kézfertőtlenítő
6.11.23.	papírtörölköző
6.11.24.	törölköző
6.11.25.	pneumatikus sín
6.11.26.	nyakrögzítő gallér
6.11.27.	háromszögletű kendő
6.11.28.	Alutex fólia
6.11.29.	reanimációs fantom
6.11.30.	lélegeztető ballon és arcmaszka
6.11.31.	hordágy
6.12	12. Szemléltető eszközök
6.12.1.	csontváz
6.12.2.	szív falitábla
6.12.3.	vérkeringés falitábla
6.12.4.	emésztőrendszer falitábla
6.12.5.	agy falitábla
6.12.6.	egész test izomrendszer falitábla
6.12.7.	vese falitábla
6.12.8.	idegrendszer falitábla
6.12.9.	nemi szervek falitábla
6.12.10.	nyirokkeringés falitábla
6.12.11.	szétszedhető törzs moulage
6.12.12.	szív moulage
6.12.13.	fül moulage
6.12.14.	szem moulage
6.12.15.	agy moulage
6.12.16.	légúti moulage
	A GONDOZÁSHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
6.13	13. Háztartási- és konyhatechnikai eszközök
6.13.1.	konyhaszekrény
6.13.2.	konyha asztal

6.13.3.	szék
6.13.4.	hűtőgép
6.13.5.	hűtőhőmérő
6.13.6.	tűzhely
6.13.7.	mikrohullámú sütő
6.13.8.	edény készlet
6.13.9.	étkészlet
6.13.10.	tálkészlet
6.13.11.	szalvétatartó
6.13.12.	evőeszközkészlet
6.13.13.	tálca
6.13.14.	kancsó
6.13.15.	mércézett pohár
6.13.16.	pohárkészlet
6.13.17.	robotgép és egyéb konyhatechnikai eszközök: aprító, daráló, passzírozó
6.13.18.	konyhamérleg
6.13.19.	asztalterítő
6.13.20.	konyharuha
6.13.21.	kötény
6.13.22.	háztartási tisztítószer
6.13.23.	badella pedálos
6.13.24.	méregszekrény
6.13.25.	takarító eszközök (szivacs, kefe, vödör, seprő, stb.)
6.13.26.	porszívó
6.13.27.	mosógép
6.13.28.	ruhaszárító
6.13.29.	vasaló
6.13.30.	vasalódeszka
6.13.31.	szobahőmérő
6.14	14. Gyógyászati segédeszközök
6.14.1	bot
6.14.2.	támbot
6.14.3.	járókeret
6.14.4.	kerekesszék
6.14.5.	hallókészülék
6.15	15. Eszközök a foglalkozás és aktivitás szervezéséhez
6.15.1.	TV
6.15.2.	Videó lejátszó
6.15.3.	videokamera
6.15.4.	CD-, DVD lejátszó
6.15.5.	rádió
6.15.6.	társasjátékok (sakk, stb.)
6.15.7.	kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál, stb.)
6.15.8.	eszközök papírmunkákhoz, rajzoláshoz (karton, festék, színes ceruza stb.)
6.15.9.	sporteszközök

6.16	16. Egyéb eszközök
6.16.1.	védőruhák
6.16.2.	védőcipők
6.16.3.	tűzoltó készülék

7. EGYEBEK

Az iskolai rendszeren kívüli képzésben 200 óra az összefüggő bentlakásos intézményi gyakorlat időtartama, mely olyan bentlakásos, SZENVEDÉLYBETEGEK, vagy PSZICHIÁTRIAI BETEGEK OTTHONÁBAN, mint szociális intézményben szervezhető, amellyel a vizsgázó nem áll munkaviszonyban – egyrészt a szenvedélybetegek gondozási gyakorlati feladatok elsajátítására, másrészt a szenvedélybetegek gondozása adminisztráció gyakorlati feladatai elsajátítására.

A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:

Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete

Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület

Magyarországi Szociális Szakemberek Képzéséért Egyesület (Iskolaszövetség)

Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete

Regionális Forrásközpontok Országos Egyesülete

Szociális Szakmai Szövetség

Szociális Igazgatók Magyarországi Egyesülete (SZIME)

Szociális Intézmények Országos Szövetsége (SZIOSZ)